Lietas Nr. C33417411
Lietas arhīva Nr. CA-0408-14/19

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2014.gada 29.janvārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Milda Zelmene,

tiesneses Marika Bebriša un Iveta Bērziņa

ar sekretāri Justīni Mezīti

piedaloties prasītājas pārstāvei /pers. A/ un trešās personas pārstāvim /pers. B/

Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu akciju sabiedrības „Nordea Bank Finland Plc" prasībā pret /pers. C/ ar trešo personu /pers. D/ par parāda piedziņu, sakarā ar akciju sabiedrības „Nordea Bank Finland Plc" apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2013.gada 16.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Rīgas rajona tiesas 2013.gada 16.aprīļa spriedumu daļēji apmierināta prasītājas akciju sabiedrības (turpmāk tekstā – AS) „Nordea Bank Finland Plc" prasība pret atbildētāju /pers. C/, piedzenot no /pers. C/ AS „Nordea Bank Finland Plc" labā pamatparādu LVL 17'804,30, procentus par aizdevuma lietošanu par laiku no 2009.gada 29.decembra līdz 2011.gada 8.martam LVL 1'022,29, un līgumsodu par laiku no 2009.gada 29.decembra līdz 2011.gada 8.martam LVL 4'801,28, kā arī tiesas izdevumus LVL 560,20, t.i. kopā LVL 24'188,07. Noteiktas tiesības AS „Nordea Bank Finland Plc" līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. C/ (/pers. C/) likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas. Noraidīta prasība daļā par līgumsoda LVL 5'798,59 piedziņu, kā arī noraidīts AS „Nordea Bank Finland Plc" prasījums par piedziņas vēršanu uz trešajai personai /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, ar kadastra numuru kadastra numurs.

Tiesa spriedumā konstatējusi, ka 2006.gada 9.februārī starp prasītāju AS „Nordea Bank Finland Plc" un atbildētāju /pers. C/ (/pers. C/) noslēgts aizdevuma (kredīta) līgums Nr.2006/272/HK, saskaņā ar kuru prasītāja izsniedza atbildētājam aizdevumu EUR 30'000, nekustamā īpašuma iegādei. Minētajā līgumā noteikts atbildētāja pienākums par aizdevuma lietošanu maksāt procentus un pēdējā aizdevuma atmaksas diena noteikta 2021.gada 26.februāris. Parakstot aizdevuma (kredīta) līgumu atbildētājs ar parakstu apliecinājis, ka ir iepazinies ar līguma speciāliem un vispārīgajiem noteikumiem, saprot tos un piekrīt tiem, ka līdzēji visus aizdevuma līguma noteikumus ir apsprieduši, apņemas tos pildīt un līgums noslēgts bez spaidiem, maldības vai viltus.

Prasībā AS „Nordea Bank Finland Plc" lūgusi piedzīt no atbildētāja neatmaksāto aizdevuma pamatsummu EUR 25'333,24, kas uz prasības celšanas dienu saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto valūtas kursu (1 EUR =0,702804) atbilst LVL 17'804,30.

Tiesa spriedumā secinājusi, ka atbildētājs /pers. C/ nav iebildis pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā norādīto, ka pēdējo maksājumu pēc pušu starpā noslēgtā aizdevuma (kredīta) līguma viņš veicis 2009.gada 29.decembrī EUR 556,95 apmērā, bet pēc tam ar līgumu uzņemtās saistības nepildīja un maksājumus neveica.

2011.gada 7.februārī AS „Nordea Bank Finland Plc" nosūtījusi atbildētājam paziņojumu, aicinot 15 kalendāro dienu laikā samaksāt prasītājai visu sakrājušos parādu, vienlaikus brīdinot, ka pretējā gadījumā saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem atbildētājam būs jāatmaksā visa aizdevuma summa, kas kopā ar procentiem uz 2011.gada 7.februāri pēc prasītājas aprēķina ir EUR 33'179,95, tanī skaitā: neatmaksātā aizdevuma pamatsumma EUR 25'333,24, kavētie procentu maksājumi EUR 1'399,41 un nokavējuma līgumsods EUR 6'447,30.

Tiesa norādījusi, ka tiesības pieprasīt nekavējoties samaksāt visu aizdevuma summu un citus pielīgtos maksājumus, ja atbildētājs savlaicīgi nav veicis maksājumus saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem, noteikta aizdevuma līguma Vispārīgo noteikumu 6.2.punktā. Tiesa spriedumā atzinusi arī, ka ar 2011.gada 7.februāra paziņojumu AS „Nordea Bank Finland Plc" atkāpās no 2006.gada 9.februārī ar atbildētāju noslēgtā aizdevuma (kredīta) līguma ar 2011.gada 8.martu.

Spriedumā norādīts, ka saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis.

Līdz ar to tiesa atzinusi, ka no atbildētāja prasītājas labā ir piedzenama izsniegtā, bet neatmaksātā aizdevuma pamatsumma

prasītājas norādītajā LVL 17'804,30 apmērā.

Savukārt, atsaucoties uz Civillikuma 1946.panta pirmo daļu un aizdevuma līguma noteikumiem, tiesa atzinusi, ka no /pers. C/ prasītājas labā piedzenami kavētie pielīgto procentu maksājumi par laiku no 2009.gada 29.decembra līdz 2011.gada 9.martam EUR 1'454,59, jeb LVL 1'022,29 apmērā, jo prasītājas iesniegto pamatsummas un procentu aprēķinu atbildētājs nav apstrīdējis.

Tiesa norādījusi arī, ka atbilstoši Civillikuma 1717.pantam līgumsodu var pievienot katram līgumam, savukārt saskaņā ar Civillikuma 1720.panta 2.punktu, kreditors var prasīt ne tikailīgumaizpildīšanu, bet arī līgumsodu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar pušu starpā noslēgtā aizdevuma līguma Vispārīgo noteikumu 4.4. punktu, aizņēmējam, ja tas savlaicīgi neveic kādu aizdevuma līgumā noteikto maksājumu, jāmaksā prasītājai nokavējuma līgumsods, kas saskaņā ar Vispārīgo noteikumu 1.panta nokavējuma līgumsoda definīciju ir 0,2% dienā no laikā nenomaksātās summas.

Prasītājas iesniegtajā aprēķinā līgumsods aprēķināts par laiku no 2009.gada 29.decembra līdz 2011.gada 9.augustam EUR 15'082,25, jeb LVL 10'599,87 apmērā, taču no lietā esošā paziņojuma izriet, ka prasītāja ir izmantojusi tai pielīgto tiesību un no 2011.gada 8.marta vienpusēji atkāpusies no līguma.

Norādot, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru, tiesa spriedumā atsaukusies uz Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedumu civillietā Nr.SKC-644/2013, kurā atzīts, ka līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt. Ja tiek izmantotas pielīgtās tiesības lauzt līgumu pirms termiņa, līgumam izbeidzoties pirms termiņa, zūd arī līgumiskais pamats pielīgto procentu un līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzinusi, ka, izmantojot pielīgtās tiesības atkāpties no līguma, tas uzskatāms par izbeigtu un prasītājai nav tiesiska pamata prasīt no atbildētāja līgumsodu pēc līguma izbeigšanas. Tādejādi tiesa atzinusi, ka noraidāms ir prasījums par līgumsoda piedziņu, kas aprēķināts pēc līguma izbeigšanās datuma, t.i., par laiku pēc 2011.gada 8.marta.

Tā kā līgumsods par laiku līdz 2011.gada 8.martam saskaņā ar prasītājas iesniegto aprēķinu ir EUR 6'831,60, jeb LVL 4"801,28, tiesa atzinusi, ka šādā apmērā tas ir piedzenams no atbildētāja prasītājas labā.

Vienlaikus tiesa atzinusi, ka noraidāma prasība daļā par līgumsoda piedziņu par laiku no 2011.gada 9.marta līdz 2011.gada 9.augustam EUR 8'250,65, jeb LVL 5'798,59 apmērā.

Tādejādi tiesa atzinusi par pierādītu un apmierināmu AS „Nordea Bank Finland Plc" prasību par neatmaksātās aizdevuma pamatsummas LVL 17'804,30, procentu par aizdevuma lietošanu LVL 1'022,29 un līgumsoda LVL 4'801,28 , t.i. kopā LVL 23'627,87 piedziņu no atbildētāja /pers. C/ (/pers. C/).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu tiesa atzinusi, ka atbilstoši Civillikuma 1765.pantam prasītājai nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no nenomaksātās parāda summas.

Tiesa noraidījusi prasījumu noteikt AS „Nordea Bank Finland Plc" tiesības vērst piedziņu uz trešajai personai /pers. D/ piederošo un ar 2006.gada 9.februāra hipotēkas līgumu prasītājas labā ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese/.

Vērtējot minēto prasījumu, tiesa atsaukusies uz Civillikuma 1278.pantu, 1280.pantu un 1306.pantu, vienlaikus norādot, ka lietā nav strīda, ka trešā persona /pers. D/ ir ieķīlājusi viņai piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/, ko apliecina lietā esošais 2006.gada 9.februārī starp prasītāju un trešo personu noslēgtais hipotēkas līgums. Ar minētā nekustamā īpašuma ieķīlājumu nodrošināts prasījumus, kas AS „Nordea Bank Finland Plc" kā aizdevējai var rasties pret aizņēmēju /pers. C/ saskaņā ar 2006.gada 9.februārī noslēgto aizdevuma līgumu EUR 39'000, jeb LVL 27'409,36 apmērā. Savukārt Zemesgrāmatas apliecības kopija apliecina trešās personas /pers. D/ īpašuma tiesības uz hipotēkas līgumā minēto nekustamo īpašumu.

Tiesa spriedumā norādījusi, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 74.panta pirmajai daļai puses civilprocesā ir prasītājs un atbildētājs. Proti, prasītājs ir persona, kuras subjektīvo tiesību vai interešu aizsardzībai tiesā ir ierosināta civillieta, savukārt atbildētājs ir persona, pret kuru ir vērsta prasība sakarā ar patiesu vai iespējamu prasītāja tiesību vai ar likumu aizsargātu interešu aizskārumu (Civilprocesa likuma komentāri I daļa, 1.-28.nodaļa, autoru kolektīvs prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā, 2011, 212.lpp).

Tiesa secinājusi, ka izskatāmajā lietā prasījums ir celts pret trešo personu, kas tiesas ieskatā nav procesuāli pareizi, jo /pers. D/ nav uzskatāma par pusi lietā.

Kaut arī /pers. D/ ar hipotēkas līgumu ir uzņēmusies noteiktu saistību, ieķīlājot savu mantu parādnieka saistību nodrošināšanai, taču tiesa atzinusi, ka ar spriedumu nevar uzlikt saistību izpildes pienākumu trešajai personai, kas nav atbildētāja lietā. Savu nostāju tiesa pamato, atsaucoties uz judikatūru, proti, Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 18.aprīļa spriedumu lietā SKC-167/2012, kurā norādīts, ka prasība ir ceļama pret personu, kura ir ieķīlājusi nekustamo īpašumu, jo ķīlas tiesība dod iespēju atņemt īpašuma tiesību pret īpašnieka gribu.

Tiesa spriedumā norādījusi, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 80.panta otrās daļas nosacījumam trešajām personām, kas nepiesaka patstāvīgus prasījumus, ir puses procesuālās tiesības un pienākumi, izņemot tiesības grozīt prasības pamatu vai priekšmetu, palielināt vai samazināt prasījumu apmēru, attiekties no prasības, atzīt prasību vai noslēgt izlīgumu, kā arī prasīt tiesas sprieduma izpildi.

No minētās procesuālo tiesību normas izriet, ka trešajai personai procesuālo tiesību apjoms, salīdzinot ar atbildētāja procesuālo tiesību apjomu, ir ierobežots.

Tā kā tiesas sēdē prasītājai, atbilstoši Civilprocesa likuma 8.panta otrajai daļai, izskaidrotas tiesības par ķīlas devējas aicināšanu

lietā atbildētājas statusā, taču atsaucoties uz procesuālās ekonomijas principu, prasītāja neizmantoja tiesību grozīt prasības pamatu un aizstāt trešo personu ar atbildētāju lietā, tiesa atzinusi, ka nav pieļaujama piedziņa uz trešajai personai piederošo mantu, līdz ar to prasījums noteikt prasītājai tiesības vērst piedziņu uz /pers. D/, kas nav atbildētāja lietā, mantu, ir noraidāms kā nepamatots.

Prasītāja AS „Nordea Bank Finland Plc" iesniegusi apelācijas sūdzību par minēto spriedumu, norādot, ka pārsūdz to daļā, ar kuru noraidīts prasījums vērst piedziņu uz /pers. D/ piederošo un prasītājas labā ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese/. Apelācijas sūdzībā norādīts, ka lietā nav strīda, ka 2006.gada 9. februārī starp prasītāju un trešo personu ir noslēgts hipotēkas līgums, ar kuru trešā persona viņai piederošo prasībā minēto nekustamo īpašumu ieķīlāja par labu prasītājai.

Civillikuma 1278.pantā noteikts, ka ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu, uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu. Civillikuma 1280.pants paredz, ka katrā ķīlas tiesībā ir nepieciešams prasījums, par ko ķīla atbild. Tātad ja ir radušās problēmas ar saistības izpildījumu, tad ķīla ir nodrošinātās saistības garants un līdzeklis, ar kura palīdzību pilnīgi vai daļēji var panākt saistības izpildījumu.

Savukārt Civillikuma 1319.pants noteic, ka ķīlas ņēmējs, kuru parādnieks nav noteiktā laikā apmierinājis, var meklēt sev apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus soļus tās pārdošanai.

Parakstot hipotēkas līgumu, ir notikusi vienošanās, ka gadījumā, ja prasītājai radīsies saistību neizpildes tiesības, tad tā ir tiesīga nekavējoties pārdot ieķīlāto nekustamo īpašumu izsolē par brīvu cenu. Tas nozīmē, ka īpašums pārdodams labprātīgā izsolē tiesas ceļā. Tā kā prasītājai bija liegta iespēja īstenot savas tiesības, iesniedzot pieteikumu par nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā, jo prasītājai neizdevās brīdināt trešo personu par piedziņas vēršanu uz nekustamo īpašumu, savukārt parādnieka nebrīdināšana uzskatāma par likumīgu šķērsli nekustamā īpašuma pārdošanai. Iesniedzot prasību tiesā prasītājs lūdza tiesu noteikt tiesības vērst piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu, pieaicinot ķīlas devēju /pers. D/ lietā kā trešo personu.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka prasītāja nepiekrīt pirmās instances tiesas secinājumam, ka trešajai personai ir ierobežotas tiesības aizstāvēt savas tiesības, tāpēc nav pieļaujama piedziņa uz tai piederošo mantu. Trešā persona ir civilprocesa dalībnieks, kurš iestājies lietā sakarā ar to, ka tiesas spriedums strīdā starp pusēm var skart viņas tiesības vai pienākumus (Civilprocesa likuma komentāri, I daļa (1.-28.1 nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs, prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. - Rīga : Tiesu nama aģentūra, 2012. - 220. lpp). Tā kā prasības apmierināšanas gadījumā prasītājs vērsīs piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu, tad tiesas spriedums skar trešās personas tiesības uz nekustamo īpašumu. /pers. D/ tika pieaicināta lietā kā trešā persona atbildētāja pusē. Nav apšaubāms, ka trešās personas procesuālo tiesību apjoms ir šaurāks nekā atbildētājam, tomēr, būdama trešās personas procesuālajā statusā un neapstrīdot pušu tiesības uz strīdus priekšmetu, viņa nekādus patstāvīgus prasījumus nav cēlusi. Ja /pers. D/ būtu kādi iebildumi par hipotēkas līgumu vai tā noteikumiem, tad viņai bija tiesības lūgt tiesu atzīst viņu par trešo personu ar patstāvīgiem prasījumiem, un celt pretprasību, ko viņa nav darījusi. Līdz ar to apelācijas sūdzībā lūgts apmierināt AS „Nordea Bank Finland Plc" prasību vērst piedziņu uz /pers. D/ piederošo un prasītājas labā ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese/.

Trešā persona /pers. D/ iesniegusi rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību, kuros norādīts, ka prasītāja neizprot tiesisko attiecību patstāvīgumu, kuras veidojas starp ieķīlātāju un ķīlas ņēmēju uz ķīlas līguma pamata, kā arī sajauc tās ar attiecībām, kuras veidojas starp ķīlas ņēmēju kā kreditoru un parādnieku, kura prasījums ir nodrošināts ar ķīlu. Šī iemesla dēļ apelators pauž nepareizu viedokli par to tiesisko attiecību, kas uz ķīlas līguma pamata pastāv starp ieķīlātāju un ķīlas ņēmēju, īstenošanas civilprocesuālo kārtību.

Paskaidrojumos norādīts, ka ķīlas līgums, tāpat kā jebkurš cits līgums, nodibina tiesiskās attiecības, radot starp līgumslēdzējām pusēm, proti, ieķīlātāju un ķīlas ņēmēju, savstarpējas tiesības un pienākumus. Ķīlas ņēmējam kā tiesīgajai personai rodas subjektīva tiesība, iestājoties likumā noteiktajiem juridiskajiem faktiem, meklēt sava nodrošinātā prasījuma apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus vajadzīgos soļus tās pārdošanai (CL 1319. pants). Savukārt ieķīlātājam kā saistītajai personai rodas civiltiesisks pienākums pakļauties šādai ķīlas ņēmēja rīcībai.

Paskaidrojumos norādīts, ka Civilprocesa likums nosaka kārtību, kādā materiālās civiltiesiskās attiecības ir īstenojamas gadījumā, ja no tām izrietošās subjektīvās civilās tiesības tiek aizskartas, nepildot vai apstrīdot konkrētajai subjektīvai tiesībai atbilstošu civiltiesisko pienākumu. Šādā gadījumā persona, kurai ir subjektīvā civilā tiesība, vispārējā kārtībā vēršas tiesā ar prasību pret personu, kura nepilda vai apstrīd konkrētajai subjektīvai tiesībai atbilstošo civiltiesisko pienākumu. Uz celtās prasības pamata persona, kura prasību ir cēlusi, iegūst prasītāja civilprocesuālo statusu, bet persona, kuras tiesību aizskarošas rīcības sakarā prasība ir celta, iegūst atbildētāja civilprocesuālo statusu. No šīs kārtības viedokļa nav iedomājama situācija, kad tiesīgā persona kā prasītājs prasības kārtībā lūdz kāda civiltiesiska pienākuma izpildi no saistītās personas, kura konkrētajā civillietā nav ieguvusi atbildētāja civilprocesuālo statusu. Konkrētajā gadījumā AS „Nordea Bank Finland Plc" kā ķīlas ņēmēja, lūdzot vērst piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu, nav rīkojusies pareizi, jo materiāli tiesisku prasījumu civilprocesā var vērst tikai pret personu, kurai lietā ir atbildētāja statuss. Lai šādu bankas prasību apmierinātu, tiesai primāri ir jākonstatē, ka mantas ieķīlātājs konkrētajā civillietā ir atbildētājs.

Paskaidrojumos norādīts, ka jebkura persona iegūst atbildētāja statusu civillietā tikai tad, ja tā kā atbildētājs ir norādīta prasītāja iesniegtajā prasības pieteikumā, taču AS „Nordea Bank Finland Plc" prasības pieteikumā kā atbildētājs ir norādīts /pers. C/, bet /pers. D/ lietā kā atbildētāja nav pieaicināta. Tāpēc prasība par piedziņas vēršanu uz mantu, kura pieder trešajai personai ir noraidāma, un pirmās instances tiesa ir pilnīgi pamatoti taisījusi spriedumu par prasības noraidīšanu šajā daļā. Paskaidrojumos trešā persona norāda, ka apelācijas sūdzība ir noraidāma.

Tiesas sēdē prasītājas AS „Nordea Bank Finland Plc" pilnvarotā pārstāve /pers. A/ prasību un apelācijas sūdzību uzturēja saskaņā ar

tajās norādītajiem argumentiem, paskaidrojot, ka nepiekrīt pirmās instances tiesas viedoklim, ka trešajai personai ir liegtas tiesības aizstāvēt sevi. Prasītājas pārstāve norādīja, ka banka ir cēlusi vairākas šāda veida prasības, ķīlas devējus lietā pieaicinot trešās personas statusā, un šīs prasības ir apmierinātas, tāpēc nav pamata šajā gadījumā prasību noraidīt, liedzot prasītājai realizēt /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu. Pārstāve norādīja arī, ka trešā persona hipotēkas līgumu nav apstrīdējusi, iestājoties lietā kā trešā persona ar patstāvīgiem prasījumiem un ceļot pretprasību, tāpēc prasījums noteikt bankas tiesības vērst piedziņu uz ieķīlāto /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu ir apmierināma.

Trešās personas /pers. D/ pārstāvis saskaņā ar tiesas sēdē dotu mutvārdu pilnvarojumu /pers. B/ tiesas sēdē prasījumu par prasītājas tiesībām vērst piedziņu uz /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu neatzina, paskaidrojot, ka pilnībā pievienojas trešās personas rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem. Trešās personas pārstāvis norādīja, ka Civilprocess ir materiāli tiesisko attiecību īstenošanas forma un atbilstoši tiesību teorijas atziņām prasītājs vērš prasījumu pret atbildētāju, tādēļ personai, pret kuru prasītājs vērš savu prasījumu, procesā nevar būt cits statuss. Līdz ar to konkrētajā situācijā bankas prasījums, kas vērsts pret trešo personu, ir noraidāms.

Atbildētājs/pers. C/ (/pers. C/) uz tiesas sēdi nav ieradies. Tā kā par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājam ir paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, bet par neierašanās iemesliem viņš tiesu nav informējis, Civillietu tiesu kolēģija nolemj lietu izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu *apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.*

Tā kā apelācijas sūdzībā pirmās instances tiesas spriedums ir pārsūdzēts tikai daļā, ar kuru noraidīts AS „Nordea Bank Finland Plc" prasījums par tiesībām vērst piedziņu uz /pers. D/ piederošo un prasītājas labā ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese A/, līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas nosacījumam, apelācijas instances tiesai nav jāpārvērtē pirmās instances tiesas spriedums attiecībā uz pret atbildētāju /pers. C/ (/pers. C/) celtās prasības apmierināšanu un daļēju noraidīšanu.

Tādejādi Civillietu tiesu kolēģija pirmās instances tiesas spriedumu vērtē tikai daļā, kas attiecas uz prasījuma, kurā lūgts noteikt AS „Nordea Bank Finland Plc" tiesības vērst piedziņu uz /pers. D/ piederošo un prasītājas labā ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese/, noraidīšanu.

Novērtējusi prasītājas un trešās personas pārstāvju paskaidrojumus kopā ar visiem lietas materiāliem, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka iepriekš minētais prasījums ir noraidāms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu, *ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.*

Pamatojoties uz minēto tiesību normu, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka Rīgas rajona tiesas 2013.gada 16.aprīļa sprieduma pamatojums attiecībā uz pret trešo personu /pers. D/ vērstā prasījuma noraidīšanu ir pareizs, tādēļ pievienojas šai motivācijai un neatkārto tajā minētos argumentus.

Civillietu tiesu kolēģija papildus norāda, ka saskaņā ar Civillikuma 927.pantu, *īpašums ir pilnīgas varas tiesības par lietu, t.i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas.*

Savukārt Civillikuma 994.panta pirmā daļa nosaka, ka *par nekustamā īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemes grāmatās*.

Atbilstoši īpašuma tiesību nostiprinājumam Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr.2 4563-67 nekustamā īpašuma /adrese/ īpašniece ir /pers. D/.

Tādejādi atbilstoši Civillikuma 994.panta nosacījumam par nekustamā īpašuma īpašnieci, kam saskaņā ar Civillikuma 927.pantu ir pilnīgas varas tiesības, tātad tiesības rīkoties ar minēto īpašumu, ir atzīstama /pers. D/, kura izskatāmajā lietā ir pieaicināta trešās personas statusā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 128.pantu *prasītājs norāda atbildētāju* pret kuru viņš vērš savu prasību.

Atbilstoši minētajai likuma normai prasītājam ir jānorāda atbildētāji, t.i. personas, pret kurām tiek vērsti prasītāja prasījumi. Tādejādi, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus, prasītājai jānorāda personas, pret kurām izskatāmajā lietā tiek vērsta un uzturēta prasība.

Civilprocesa likuma 192.pantā noteikts, ka *tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasības robežas.*

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu *apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.*

Ņemot vērā iepriekš minētās likuma normas, tiesa nevar paplašināt prasītāja norādīto atbildētāju loku un patvarīgi mainīt prasītāja norādītās trešās personas procesuālo statusu.

Tanī pat laikā Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka AS „Nordea Bank Finland Plc" prasījums, kurus prasītājas pārstāve apelācijas instances tiesas sēdē uzturēja, neapšaubāmi ir vērsts uz trešajai personai /pers. D/ piederošā dzīvokļa īpašuma Nr.67, /adrese/, piespiedu atsavināšanu, tātad šī prasījuma apmierināšanas gadījumā trešā persona zaudēs īpašuma tiesības uz viņai piederošo nekustamo īpašumu.

Civillikuma 1036.pants nosaka, ka *īpašums dod īpašniekam vienam pašam pilnīgas varas tiesību par lietu, ciktāl šī tiesība nav pakļauta noteiktiem aprobežojumiem.*

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1039.pantu *īpašnieks var aizliegt visiem citiem ietekmēt viņa lietu.*

Atbilstoši minētajām likuma normām, Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka, neraugoties uz starp prasītāju un trešo personu noslēgto hipotēkas līgumu, AS „Nordea Bank Finland Plc" prasījuma par tiesībām vērst piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese/, apmierināšana nav iespējama, nepieaicinot par atbildētāju zemesgrāmatā reģistrēto minētā nekustamā īpašuma īpašnieci /pers. D/, līdz ar to minētais prasījums ir noraidāms.

Noraidot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.un 39.pantiem, no prasītājas valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 6,2, bet atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1} pantam nosakāms desmit dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto un vadoties pēc Civillikuma 927., 994., 1036. Un 1039.pantiem, kā arī Civilprocesa likuma 33., 39., 93., 97., 204.^{1}, 426., 430., 432.-434. pantiem, Civillietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a:

Noraidīt AS „Nordea Bank Finland Plc" prasību apelācijas instances tiesā izskatāmajā daļā par piedziņas vēršanu uz trešajai personai /pers. D/ piederošo dzīvokļa īpašumu Nr. 67, /adrese/.

Piedzīt no AS „Nordea Bank Finland Plc", Somijas uzņēmējdarbības identifikācijas kods /kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,20 (sešus eiro un 20 eirocentus).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei attiecībā uz piedziņu valsts labā - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, nosakot, ka sprieduma labprātīgas izpildes gadījumā samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā trīsdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 18.februārī.

Tiesnese	M.Zelmene
Tiesnese	M.Bebriša
Tiesnese	I.Bērziņa